

Ad@ i J@ś na matematycznej wyspie, PAKIET 49, SCENARIUSZE LEKCJI, nazwa zasobu: *nauczyciel_3_49*, do zastosowania z: *uczeń_3_49* (materiały dla ucznia), pomoce multimedialne zgromadzone na www.matematycznawyspa.pl: *Tańce ludowe* (699_mat_tance ludowe).

**Klasa III, edukacja polonistyczna,
krąg tematyczny „Dzieje mojej Ojczyzny”**

Temat: My Słowianie...

Cele edukacyjne:

- kształcenie umiejętności uważnego słuchania opowiadania,
- zapoznanie z wierzeniami dawnych Słowian,
- wprowadzenie pojęcia *mit*,
- kształcenie umiejętności tworzenia definicji pojęcia,
- kształcenie umiejętności porównywania gatunków: *mit* i *legenda*,
- kształcenie umiejętności cichego czytania ze zrozumieniem mitu o bogach: Światowidzie, Swarogu i Welesie,
- doskonalenie umiejętności tworzenia planu wycieczki,
- kształcenie umiejętności wskazywania liczby pojedynczej i mnogiej rzeczowników,
- kształcenie umiejętności poprawnego zapisu wyrazów z *rz* w zakończeniach *-arz*, *-erz*,
- doskonalenie umiejętności matematycznych.

Oczekiwane osiągnięcia ucznia:

Uczeń:

- uważnie słucha opowiadania nauczyciela,
- zna wybrane wierzenia dawnych Słowian,
- wie, czym jest *mit*,
- definiuje pojęcie *mit*,
- porównuje gatunki: *mit* i *legendę*,
- cicho czyta ze zrozumieniem mit o Światowidzie, Swarogu i Welesie,
- tworzy plan wycieczki do miejsca kultu Słowian,
- poprawnie zapisuje wyrazy z *rz* w zakończeniach *-arz*, *-erz*,
- wie, że minuta ma 60 sekund.

Metody: rozmowa kierowana, metoda ćwiczeniowa, burza mózgów, skrzynka pytań.

Formy pracy: praca zespołowa, praca w grupie, praca indywidualna.

Środki dydaktyczne: komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny/tablica multimedialna, przygotowana prezentacja multimedialna dotycząca Słowian, karty pracy: *Ad@ i J@ś na matematycznej wyspie – materiały dla ucznia*, ilustracje lub makieta grodu w Biskupinie, słownik języka polskiego, kartki z treścią mitu bogach: Światowidzie, Swarogu i Welesie, mapa historyczna z lokalizacją plemion słowiańskich, współczesna mapa fizyczna Polski, kartka w formacie A4 dla grup, kartki z pytaniami do skrzynki pytań (pytania dotyczące mitu o bogach), skrzynka do losowania kartek, stoper.

Przebieg lekcji:

1. Na początku lekcji nauczyciel zadaje uczniom pytanie: Jak myślicie, czy na terenie obecnej Polski zawsze żyli tylko Polacy? Uczniowie starają się odpowiedzieć na to pytanie według własnej wiedzy, nauczyciel pomaga im tak, aby doszli do nazwy *Słowianie*.

2. Prowadzący informuje uczniów, że na dzisiejszych zajęciach będą rozmawiać właśnie o Słowianach. Dzieli uczniów na grupy i tłumaczy, że za chwilę będzie opowiadał o Słowianach na podstawie prezentacji multimedialnej, a zadaniem grup jest wypisanie jak największej liczby zapamiętanych informacji.

3. Nauczyciel rozpoczyna opowieść, a uczniowie notują. Następnie, po skończonej prezentacji, członkowie grup ustalają między sobą, jakie wiadomości odczytują pozostałym. Potem:

- grupa numer 1 odczytuje wszystkie zebrane przez siebie informacje,
- grupa numer 2 odczytuje tylko te informacje, których nie odczytała grupa numer 1,
- grupa numer 3 odczytuje informacje, których nie podały grupa numer 1 i grupa numer 2 itd.

4. Nauczyciel zaprasza uczniów do przestrzeni rekreacyjnej. Uczniowie pokazują na mapie historycznej miejsca, które były niegdyś zasiedlane przez Słowian, a potem na mapie fizycznej, gdzie te miejsca mogą być obecnie.

5. Uczniowie oglądają ilustracje lub makietę grodu w Biskupinie. Wypowiadają się na temat wyglądu dawnego grodu. Wskazują Biskupin na mapie Polski.

6. Następnie nauczyciel zadaje uczniom pytanie: Czym jest mit? Uczniowie odpowiadają podczas burzy mózgów. Nauczyciel zadaje kolejne pytania:

- Czy na podstawie waszych odpowiedzi potraficie stworzyć definicję mitu?
- Co to jest definicja?
- Jak można ułożyć definicję?

Uczniowie wspólnie z nauczycielem starają się ułożyć definicję pojęcia *mit*. Potem porównują stworzoną definicję z definicją ze słownika języka polskiego. Nauczyciel opowiada pokrótce uczniom o słowiańskich mitach.

7. Nauczyciel dzieli uczniów na grupy, które wykonują zadanie 1 z karty pracy. W razie potrzeby mogą skorzystać ze słownika języka polskiego. Potem przedstawiciele grup odczytują, jak uzupełnili tabelki w tym zadaniu.

8. Uczniowie nadal pracują w grupach. Nauczyciel wręcza każdemu uczniowi kartkę z mitem o Światowidzie, Swarogu i Welesie. Dzieci czytają mit po cichu, a potem nawzajem się przepytują. Na koniec nauczyciel informuje uczniów, że teraz będą pracować nową metodą, którą jest skrzynka pytań. Zasady:

- W skrzynce umieszczone są pytania do losowania.
- Każda grupa typuje trzech uczniów, którzy kolejno losują jedno pytanie. Muszą na nie odpowiedzieć w ciągu 20 sekund. Jeżeli uczeń odpowie poprawnie, jego grupa otrzymuje punkt, jeżeli odpowie błędnie, grupa nie otrzymuje punktu.
- Punktacja jest zapisywana na tablicy przez jednego z uczniów, inny uczeń odmierza czas stoperem (nauczyciel wcześniej pokrótce wyjaśnia uczniom, że tak jak godzina ma 60 minut, tak minuta ma 60 sekund).

4. W dalszej części lekcji uczniowie najpierw wspólnie a później indywidualnie tworzą plan trasy wycieczki do miejsca kultu Słowian (polecenie 3).

5. Na zakończenie utrwalają poprawną pisownię wyrazów z *rz* w zakończeniach *-arz* i *-erz*.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

**Klasa III, edukacja matematyczna,
krąg tematyczny „Dzieje mojej Ojczyzny”**

Temat: My Słowianie...

Cele edukacyjne:

- doskonalenie umiejętności odejmowania w zakresie 100,
- doskonalenie umiejętności dzielenia w zakresie 50,
- kształcenie umiejętności wykonywania działań w wyrażeniach z odejmowaniem i dzieleniem w odpowiedniej kolejności,
- rozwijanie umiejętności korzystania z nowoczesnych technologii.

Oczekiwane osiągnięcia ucznia:

Uczeń:

- odejmuje w zakresie 100,
- dzieli w zakresie 50,
- wykonuje działania w wyrażeniach z odejmowaniem i dzieleniem w odpowiedniej kolejności,
- korzysta z tablicy multimedialnej.

Metody: metoda czynnościowa, metoda ćwiczeniowa, rozmowa, ćwiczenia interaktywne.

Formy pracy: praca indywidualna, praca w parach.

Środki dydaktyczne: dla każdego ucznia obrazek pociągu z pięcioma wagonami (na każdym zapisane inne działanie) oraz rymówką, karty pracy: *Ad@ i J@ś na matematycznej wyspie – materiały dla ucznia*, komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny/tablica multimedialna, pomoc multimedialna *Tańce ludowe*.

Przebieg lekcji:

1. Nauczyciel rozdaje dzieciom kartki z rysunkiem pociągu i rymówką:

*Stoi na stacji lokomotywa,
za nią wagony, a każdy działanie skrywa.
Są wszystkie: różnica, mnożenie,
suma między nawiasami i dzielenie.
Popatrz na zapisy i powiedz to sam:
„To jest najważniejsze, temu pierwszeństwo dam!”*

Na każdym wagoniku zapisane jest działanie:

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

OŚRODEK
ROZWOJU
EDUKACJI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

PAKIET 49, PUBLIKACJA BEZPŁATNA

- wagon I: $3 + 7 \cdot 4 - (2 + 1)$
- wagon II: $7 \cdot 1 - 3$
- wagon III: $3 + 4 + 7 - 9$
- wagon IV: $9 - 7 + 6$
- wagon V: $4 + 28 : 7$

Dzieci zaznaczają na wagonikach, które działania mają pierwszeństwo w obliczaniu wartości wyrażeń na nich zapisanych. Potem chętni uczniowie wyjaśniają, jak wykonali działania, a pozostali uczniowie sprawdzają, czy rozwiązali poprawnie. Nauczyciel przypomina w razie potrzeby kolejność wykonywania działań.

2. Uczniowie wykonują zadanie 1 z karty pracy. Nauczyciel wyznacza osoby, które odczytują, które działania należy wykonać w pierwszej kolejności oraz podają wynik całego działania.

3. Prowadzący prosi dzieci, aby podały przykłady takich liczb, których iloraz wynosi 1. Dzieci zauważają, że dzielna i dzielnik muszą być równe. Później uczniowie ustalają, jakie liczby należy wpisać w okienka w zadaniu 2. Nauczyciel wskazuje osoby, które je odczytują.

4. Dzieci samodzielnie wykonują działania z zadania 3, później zaznaczają największy i najmniejszy wynik. Wymieniają się kartami z dziećmi siedzącymi obok i sprawdzają sobie nawzajem poprawność wykonanych działań. Potem nauczyciel przechodzi między ławkami i sprawdza poprawność wykonania polecenia u wszystkich uczniów.

5. Uczniowie rozwiązują zadanie z polecenia 4. Ochotnik zapisuje działanie na tablicy oraz formułuje odpowiedź. Dla ułatwienia nauczyciel prosi o zapisanie rozwiązania za pomocą dwóch działań i dopiero później dzieci wspólnie łączą je w jedno.

6. Dzieci uzupełniają graf z polecenia 5. Na tej podstawie zapisują działanie potrzebne do rozwiązania zadania. Wskazana przez prowadzącego osoba zapisuje działanie na tablicy i odczytuje odpowiedź.

7. Uczniowie w przykładach z polecenia 6 podkreślają działania, które należy wykonać jako pierwsze. Wyznaczone osoby odczytują je głośno. Później dzieci obliczają wartość wyrażeń. Nauczyciel wskazuje osoby, które zapisują wyniki na tablicy.

8. Dzieci, pracując w parach, ustalają liczby, którymi trzeba uzupełnić okienka z zadania 7. Przedstawiciele zespołów prezentują swój tok myślenia pozostałym uczniom.

9. Nauczyciel uruchamia pomoc multimedialną *Tańce ludowe*. Wybrani uczniowie podchodzą do tablicy i wykonują polecenie z tej pomocy.

**Klasa III, edukacja muzyczna,
krąg tematyczny „Dzieje mojej Ojczyzny”
Temat: My Słowianie...**

Cele edukacyjne:

- doskonalenie koordynacji ruchowej i refleksu,
- uwrażliwienie na różne rodzaje muzyki,
- pogłębienie wiedzy na temat muzyki ludowej,
- doskonalenie umiejętności określania cech charakterystycznych różnych utworów muzycznych.

Oczekiwane osiągnięcia ucznia:

Uczeń:

- ma informacje o roli muzyki ludowej w przeszłości,
- bierze aktywny udział w zaproponowanych zabawach ruchowych,
- rozpoznaje różne instrumenty ludowe,
- określa tempo, dynamikę i nastrój wybranych pieśni ludowych.

Metody: gra na instrumencie, zabawa ruchowa.

Formy pracy: praca indywidualna, praca zbiorowa, praca w parach.

Środki dydaktyczne: odtwarzacz CD, nagrania wybranych piosenek, ballad i przyśpiewek ludowych, zdjęcia różnych instrumentów ludowych: piszczałek, fujarek, bębenków, burczybasów oraz nagrania ich brzmienia.

Przebieg lekcji:

1. Aby wprowadzić dzieci w tematykę zajęć, nauczyciel przeprowadza zabawę „Ciuciubabka”.
2. Prowadzący opowiada dzieciom o tradycyjnych zabawach, przyśpiewkach i pieśniach obrzędowych. Mówi o okolicznościach ich wykonywania oraz roli muzykantów w kulturze polskiej.
3. Następnie odtwarza nagrania wybranych ballad, pieśni i przyśpiewek. Po każdym utworze prosi dzieci, żeby określiły jego tempo, dynamikę i nastrój. Jeżeli dzieci znają odtwarzane nagrania, mogą śpiewać razem z ich wykonawcami.
4. Prowadzący pokazuje dzieciom zdjęcia różnych instrumentów ludowych: piszczałek, fujarek, bębenków, burczybasów. Krótko opowiada o każdym z nich, jeśli ma taką możliwość odtwarza ich dźwięki. Potem zadaje uczniom zagadki dotyczące tych instrumentów, a uczniowie muszą podać ich nazwy lub opisać wygląd.
5. Nauczyciel przeprowadza zabawę „Kółko graniaste”. Potem pyta uczniów, czy znają jakieś inne zabawy ludowe. Może też przeprowadzić zabawy typowe dla regionu, w którym mieści się szkoła.

